



2026/345

13.2.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/345 НА СЪВЕТА

от 11 февруари 2026 година

за назначаване на специален представител на Европейския съюз за правата на човека

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 33 във връзка с член 31, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 25 юли 2012 г. Съветът постигна съгласие да назначи специален представител на Европейския съюз (СПЕС) за правата на човека ⁽¹⁾.
- (2) На 23 юни 2025 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2025/1252 ⁽²⁾ за назначаване на г-жа Kajsa OLLONGREN за СПЕС за правата на човека. Мандатът на СПЕС изтича на 28 февруари 2026 г.
- (3) На г-жа Kajsa OLLONGREN следва да бъде предоставен нов мандат като СПЕС за правата на човека за срок от 24 месеца.
- (4) СПЕС ще изпълнява мандата в обстановка, която може да се влоши и да възпрепятства постигането на целите на външната дейност на Съюза, установени в член 21 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Специален представител на Европейския съюз

Г-жа Kajsa OLLONGREN се назначава за специален представител на Европейския съюз (СПЕС) за правата на човека за периода от 1 март 2026 г. до 29 февруари 2028 г. Съветът може да вземе решение мандатът на СПЕС (наричан по-нататък „мандатът“) да бъде прекратен по-рано въз основа на оценка на Комитета по политика и сигурност (КПС) и по предложение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“).

Член 2

Цели на политиката

Мандатът на СПЕС се основава на целите на политиката на Съюза в областта на правата на човека, определени в Договора за Европейския съюз и в Хартата за основните права на Европейския съюз, както и на стратегическата рамка на ЕС за правата на човека и демокрацията и на плана за действие на ЕС за правата на човека и демокрацията, включително:

- а) подобряване на ефективността на действията, присъствието и видимостта на Съюза за защита и утвърждаване на правата на човека по света и предлагане на положителна перспектива за правата на човека, по-специално чрез задълбочаване на сътрудничеството и политическия диалог на Съюза с трети държави, със съответните партньори, деловите среди, гражданското общество и международните и регионалните организации, както и чрез действия в рамките на съответните международни форуми;
- б) увеличаване на приноса на Съюза за укрепването на демокрацията и институционалното изграждане, на принципите на правовата държава, доброто управление, и зачитането на правата на човека и основните свободи навсякъде по света;
- в) подобряване на последователността на действията на Съюза по отношение на правата на човека и включването на аспекта за правата на човека във всички области на външната дейност на Съюза.

⁽¹⁾ Решение 2012/440/ОВППС на Съвета от 25 юли 2012 г. за назначаване на специален представител на Европейския съюз за правата на човека (ОВ L 200, 27.7.2012 г., стр. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/440/oj>).

⁽²⁾ Решение (ОВППС) 2025/1252 на Съвета от 23 юни 2025 г. за назначаване на специален представител на Европейския съюз за правата на човека (ОВ L, 2025/1252, 24.6.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1252/oj>).

Член 3**Мандат**

За постигане на целите на политиката, посочени в член 2, мандатът се състои в следното:

- а) да допринася за изпълнението на политиката на Съюза в областта на правата на човека, по-специално на стратегическата рамка на ЕС за правата на човека и демокрацията и плана за действие на ЕС за правата на човека и демокрацията, както и прилагането на насоките, инструментите и планове за действие на Съюза в областта на правата на човека, включително чрез формулиране на препоръки в това отношение;
- б) да допринася за изпълнението на определените от Съвета позиции на Съюза за насърчаване на спазването на международното хуманитарно право;
- в) да допринася за изпълнението на определените от Съвета позиции на Съюза за насърчаване на подкрепата за международното наказателно правосъдие, по-специално Решение 2011/168/ОВППС на Съвета⁽³⁾ относно Международния наказателен съд;
- г) да спомогне за установяването на по-силен европейски глас чрез диалози относно правата на човека с правителствата на трети държави и с международните и регионалните организации, както и с организациите на гражданското общество и други заинтересовани страни, с цел да се осигури ефективност и видимост на политиката на Съюза в областта на правата на човека; да води важни диалози относно правата на човека с трети държави;
- д) да допринася за подобряване на последователността и съгласуваността на политиките и действията на Съюза, свързани със защитата и утвърждаването на правата на човека, по-специално като дава принос за определянето на политиките на Съюза в съответните области;
- е) да допринася, в консултация с държавите членки, за подобряване на последователността и съгласуваността на позициите на Съюза, посочени в букви б) и в).

Член 4**Изпълнение на мандата**

1. СПЕС отговаря за изпълнението на мандата, като действа под ръководството на върховния представител.
2. КПС поддържа тесни връзки със СПЕС и е основното му звено за контакт в рамките на Съвета. КПС предоставя стратегически насоки и политическо ръководство на СПЕС в рамките на мандата, без да се засягат правомощията на върховния представител.
3. СПЕС работи в тясна координация с Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и съответните ѝ отдели.

Член 5**Финансиране**

1. Референтната сума, предназначена за покриване на свързаните с мандата разходи (наричани по-нататък „разходите“) за периода от 1 март 2026 г. до 29 февруари 2028 г., е 3 320 623,17 EUR.
2. Управлението на разходите се извършва в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.
3. Управлението на разходите се урежда с договор между СПЕС и Комисията. СПЕС се отчита пред Комисията за направените разходи.

⁽³⁾ Решение 2011/168/ОВППС на Съвета от 21 март 2011 г. относно Международния наказателен съд и за отмяна на Обща позиция 2003/444/ОВППС (ОВ L 76, 22.3.2011 г., стр. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj>).

Член 6

Състав на екипа на СПЕС

1. В рамките на мандата и съответните предоставени финансови средства СПЕС отговаря за формирането на екип. Екипът на СПЕС включва експерти в областта на институциите на Съюза и на външната дейност на Съюза в областта на правата на човека, както и експерти по специфични въпроси на политиката съобразно изискванията на мандата. СПЕС своевременно предоставя на Съвета и Комисията информация за състава на екипа на СПЕС.
2. Държавите членки, институциите на Съюза и ЕСВД могат да предлагат командироването на служители, които да работят в екипа на СПЕС. Възнаграждението на тези командировани служители се поема от командировашата държава членка, от съответната институция на Съюза или от ЕСВД, според случая. Експертите, изпратени от държавите членки в институциите на Съюза или в ЕСВД, могат също да бъдат командировани на работа към екипа на СПЕС. Договорно наетите членове на международния персонал трябва да бъдат граждани на държава членка.
3. Всички командировани служители остават под административното ръководство на командировашата държава членка, на съответната институция на Съюза или на ЕСВД и изпълняват задълженията си и действат в интерес на изпълнението на мандата.
4. Персоналът на СПЕС се разполага в същите помещения като съответните отдели на ЕСВД, така че да се гарантира съгласуваността и последователността на дейностите им.

Член 7

Сигурност на класифицираната информация на ЕС

СПЕС и членовете на екипа на СПЕС спазват принципите и минималните стандарти за сигурност, установени с Решение 2013/488/ЕС на Съвета⁽⁴⁾.

Член 8

Достъп до информация и логистична подкрепа

1. Държавите членки, Комисията, ЕСВД и Генералният секретариат на Съвета осигуряват достъпа на СПЕС до всяка информация, която е от значение за него.
2. Делегациите на Съюза и дипломатическите представителства на държавите членки осигуряват, при необходимост, логистична подкрепа на СПЕС и на членовете на неговия екип.

Член 9

Сигурност

В съответствие с политиката на Съюза относно сигурността на персонала, разположен извън Съюза като оперативен капацитет съгласно дял V от Договора, СПЕС предприема всички разумно приложими мерки, в съответствие с мандата на СПЕС и въз основа на обстановката от гледна точка на сигурността в района, за който отговаря, за осигуряване на сигурността на целия персонал, намиращ се под прякото ръководство на СПЕС, по-специално като:

- а) изготвя конкретен план за сигурност въз основа на насоките от ЕСВД, който включва конкретни физически, организационни и процедурни мерки за сигурност, уреждащи управлението на безопасното придвижване на персонала към и в рамките на района, за който отговаря, и управлението на инциденти, свързани със сигурността, както и изготвя план за действие при извънредни обстоятелства и план за евакуация;
- б) гарантира, че целият персонал, разположен извън Съюза, е застрахован за висок риск съобразно условията в района, за който отговаря;
- в) гарантира, че всички служители, които предстои да бъдат разположени извън Съюза, включително местно наетият персонал, са преминали подходящо обучение за сигурност преди или непосредствено след пристигането си в района, за който отговарят, съобразно степента на риск, определена за този район от ЕСВД;

⁽⁴⁾ Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

- г) гарантира, че се изпълняват всички приети препоръки, направени в резултат на извършените редовни оценки на сигурността, и представя на Съвета, върховния представител и Комисията писмени доклади относно изпълнението на тези препоръки, както и относно други свързани със сигурността въпроси, в рамките на редовните доклади за напредъка и на окончателния цялостен доклад за изпълнението на мандата, посочен в член 14.

Член 10

Докладване

СПЕС представя редовни устни и писмени доклади на върховния представител. СПЕС докладва редовно на КПС, а при необходимост и пред работни групи на Съвета, и по-специално работна група „Права на човека“. Редовните доклади се разпространяват чрез мрежата COREU. СПЕС може да представя доклади и пред Съвета по външни работи. В съответствие с член 36 от Договора СПЕС може да участва в информирането на Европейския парламент.

Член 11

Достъп до документи и защита на данните

1. СПЕС прилага правилата, установени в Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, както и съответните правила за прилагане, приети от върховния представител.
2. СПЕС защитава лицата във връзка с обработването на личните им данни в съответствие с правилата, установени в Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, както и със съответните правила за прилагане, приети от върховния представител.

Член 12

Координация

1. СПЕС допринася за единството, съгласуваността и ефикасността на действията на Съюза и спомага за осигуряване на съгласуваното прилагане или изпълнение на всички инструменти на Съюза и на действията на държавите членки, за да се постигнат целите на политиката на Съюза. Действията на СПЕС се координират при необходимост с тези на държавите членки и на Комисията, както и с тези на други СПЕС. СПЕС провежда редовни брифинги пред мисиите на държавите членки и делегациите на Съюза.
2. В случай на посещения на място СПЕС поддържа тясна връзка със съответните ръководители на мисии на държавите членки и с ръководителите на делегации на Съюза, както и с ръководителите или командващите мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана и при необходимост с други СПЕС. Те полагат всички усилия, за да съдействат на СПЕС при изпълнението на мандата му.
3. СПЕС осъществява връзка и с други участници на международно и регионално ниво на място. СПЕС поддържа редовни контакти с организациите на гражданското общество както в шабовете, така и на място.

Член 13

Помощ във връзка с претенции

СПЕС и членовете на екипа на СПЕС оказват съдействие за изготвяне на отговор на претенции и задължения, възникнали във връзка с мандата на предходния СПЕС за правата на човека и предоставят административна помощ и достъп до съответните документи за тази цел.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Член 14**Преглед**

Изпълнението на настоящото решение и неговата съгласуваност с други действия на Съюза подлежат на редовен преглед. СПЕС представя на Съвета, върховния представител и Комисията редовни доклади за напредъка, а до 30 ноември всяка година от мандата — и окончателен цялостен доклад за изпълнението на мандата.

Член 15**Влизане в сила**

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 11 февруари 2026 година

За Съвета

Председател

K. KALLAS